

De volgende vraag komt van de heer **Mark Rummens**.

Wie weet iets meer over het ontstaan van de roeisport in Gent?

Bij de viering van het 125 jaar bestaan van de Koninklijke Roeivereniging Sport Gent (het vroegere *Sport Nautique*) wordt de publicatie van een gedenkboek gepland waarbij de geschiedenis van onze vereniging zal gekaderd worden in die van de globale roeisport in België en Gent.

De vraag stelt zich dan ook naar het ontstaan en de allereerste jaren van de roeisport in onze stad. De informatie waarover we beschikken is echter zeer schaars zoals hierna blijkt.

Algemeen wordt aangenomen dat de roeisport in Gent voor het eerst beoefend werd in 1846 door een watersportvereniging genaamd *Société des Régates*. Welke bron bestaat hierover? In de universiteitsbibliotheek is er een kleine brochure (amper 10 bladzijden) van de *Société des Régates* met slechts drie documenten, te weten de statuten van 23 april 1846, het reglement van 16 september 1851 en een leningsakte van 7 februari 1850 waaruit blijkt dat grond wordt aangekocht *situé au Dok à côté du chantier du sieur De Landsheer*. Daaruit kan besloten worden dat de vereniging in 1846 werd opgericht, dat ze in 1851 nog bestond en dat ze zich vestigde aan het Dok. Niet meer, niet minder. Het was in alle geval geen zuivere roeivereniging maar een zeil- en roeivereniging, vermits als doel wordt vermeld: *“Elle donnera des fêtes nautiques et des concours de vitesse entre embarcations à rames et entre embarcations à voiles”*.

Volgens Lode Hoste zou er op 5 juli 1846 een roeiwedstrijd gehouden zijn in het Dok (G.T., 1993, p. 34). Helaas vermeldt hij zijn bron niet. Wel blijkt dat hij de *Société des Régates* verwart met de *Régates Gantoises*. Deze laatste was een andere vereniging die pas in 1885 werd opgericht en zich aan de Elyzeese Velden vestigde. Zij ging in 1894 ten onder aan onderlinge twisten (waardoor vele leden overstapten naar de *Sport Nautique*), maar werd in 1906

opnieuw opgericht, nu onder de Vlaamse naam *Gentsche Regattes*, met loods op het einde van de Godshuizenlaan (nu Martelaarslaan). Deze vereniging verdween met de eerste wereldoorlog.

Het enige andere spoor dat we, dan zij Ginette Desmet, nog gevonden hebben komt uit de Franse *Almanach du Commerce et de l'industrie* van 1867-1868, waarin de *Société des Régates* wordt vermeld enkel met de naam en het adres van haar voorzitter J. de Hemptinne (dezelfde als in de brochure van 1851). Wat daarna gebeurd is blijft een vraagteken. Het lijkt ons weinig waarschijnlijk dat deze vereniging toen nog roeiactiviteiten ontwikkelde, zoniet moet er toch een verwijzing naar zijn bij de stichting in 1871, amper drie jaar later, van de *Club Nautique*, terwijl de literatuur unaniem is dat de Club toen de enige roeivereniging was.

Merkwaardig is wel dat Heins in zijn *Gand sa Vie ses Institutions* (deel III, p. 318) spreekt van een *Cercle Nautique*, gesticht in 1856, zonder enige verder aanduiding of verwijzing. Nergens anders in de bronnen is daar enig spoor van te vinden.

Hoe dan ook is voorzichtigheid geboden te spreken van roeiverenigingen vòòr 1860. Afgegezien van de *Société des Régates* werd de oudste gekende Belgische roeivereniging opgericht in 1858 (in Antwerpen), snel gevolgd door verenigingen in Luik (1860), Namen (1862), Brussel (1865), Brugge (1869), Gent (1871) en Oostende (1871).

Vandaar dat wij ons de vraag blijven stellen of de *Société des Régates* (wiens embleem een zeilboot was!) haar bedoeling (ook) roeiwedstrijden in te richten ooit uitgevoerd heeft en zo ja, met welke regelmaat. Welke lezer weet daar iets meer over?

Wat mogelijk lijkt is dat de *Société des Régates* niet echt opgedoekt werd maar evolueerde tot een zuivere zeilvereniging en de voorloper of zelfs de kern was van de latere *Royal Belgian Sailing Club*. Wij hebben daarvoor twee argumenten: nergens worden de namen *Société des Régates* en *Sailing Club* tezelfdertijd gebruikt én de naam de Hemptinne komt voor in het bestuur van beide verenigingen. Als dit zo is, dan is dit opvallend parallel met Oostende waar ook in 1846 een zeil-en roeivereniging van start gaat die alras een exclusieve zeilvereniging wordt waarna een afzonderlijke roeivereniging ontstaat in 1871.

Vandaar de tweede vraag: welke lezer weet iets meer over het ontstaan van de *Sailing Club* in Gent, al dan niet in relatie met de *Société des Régates*?